

Apspriedis administratīvi teritoriālās reformas likumprojektu

Kā informēja Livānu pilsētas domes priekšsēdētājs Visvaldis Ģerčāns, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Pašvaldību lietu pārvalde izsūtījusi pašvaldībām administratīvi teritoriālās reformas likumprojektu.

Likumprojekta 11. pantā ir noteikts, ka administratīvi teritoriālās reformas rezultātā tiks izveidotas tādas vietējās pašvaldības, kuras ir spējīgas nodrošināt teritorijas ilglaicīgu attīstību, tām ir stabila ieņēmumu bāze un iedzīvotāju skaits ne mazāks par 4000. Pašvaldības teritorijā jābūt nepieciešamajiem infrastruktūras objektiem pašvaldības funkciju veikšanai, tās teritorijai ir jābūt ekonomiski, ģeogrāfiski un vēsturiski vienotai. Pašvaldībai ir jābūt spējīgai patstāvīgi veikt šādas funkcijas:

- nodrošināt pašvaldības teritorijas sociāli ekonomisko attīstību, sekmēt uzņēmējdarbību, rūpēties par bezdarba samazināšanu,
- gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus,
- pārvaldīt pašvaldības īpašumus un finansu resursus, rūpēties par to efektīvu un lietderīgu izmantošanu,
- gādāt par izglītību (likumā noteikto tiesību nodrošināšana iedzīvotājiem pamatzglītības un vidējās izglītības iegū-

- šanā), rūpēties par kultūru,
- nodrošināt iedzīvotājiem veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību,
- nodrošināt sociālo palīdzību, izveidot un uzturēt veco ļaužu pansionātus, bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu mācību un audzināšanas iestādes, bezpajumtnieku patversmes,
- veikt civilstāvokļa aktu reģistrāciju, kārtot adopcijas, aizbildnības un aizgādības lietas, uzturēt bāriņtiesas un pagasttiesas,
- izveidot un uzturēt pašvaldību dzīvojamo fondu un sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļu jautājumu risināšanā,
- gādāt par sabiedrisko kārtību,
- izstrādāt attiecīgās administratīvās teritorijas apbūves plānu un noteikt teritorijas apbūves kārtību,
- uzturēt vietējās nozīmes īpaši aizsargājamās dabas objektus, noteikt kārtību, kādā izmantojami publiskā lietošanā esošie meži un ūdeņi, ja likumos nav noteikts citādi,
- organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus savā administratīvajā teritorijā,
- veikt nepieciešamos pasākumus vēlēšanu, tautas nobalsošanas un tiesu piesēdētāju vēlēšanu organizēšanā,
- savākt un sniegt valsts statistikai nepieciešamās ziņas.

Pašvaldību administratīvo teritoriju reforma tiek realizēta šajā pašvaldību pilnvaru periodā līdz kārtējam pašvaldību vēlēšanām.

Administratīvi teritoriāla reforma tiek veikta divos posmos:

1. pēc vietējo pašvaldību iniciatīvas līdz 1999. gada 31. decembrim;
2. pēc centralizēti izstrādāta projektu reformas noslēguma posmā no 2000. gada 1. janvāra līdz 2000. gada 30. novembrim.

Lai veiktu vietējās pašvaldības uz pašiniciatīvu balstīto administratīvi teritoriālo reformu, ir jāizstrādā pašvaldības administratīvo teritoriju reorganizācijas projekti. Šos projektus izvērtē VARAM, vai tie atbilst likuma nosacījumiem un pašvaldības var slēgt apvienošanās līgumus. Jaunās vietējo pašvaldību administratīvās teritorijas izveido Ministru kabinets. Ja jaunizveidotā pašvaldība atbilst šā likuma 11. panta nosacījumiem, tā tiek nosaukta par novada pašvaldību. Pagastu un rajona pilsētu pašvaldības, kuras apvienojas brīvprātīgi, Ministru kabineta noteiktā kārtībā var saņemt vienreizēju mērķdotāciju līdz divu procentu apmēram no apvienojušos pašvaldību gada budžeta kopapjoma.

Administratīvi teritoriālās reformas laikā papildus jaunizveidotajām pašvaldībām novados un valsts pilsētām un reģionālās pašvaldības apgabaliem kā administratīvi teritoriālas vienības pastāv rajons, kā arī rajona pilsētas un pagasti, kuri nav apvienojušies un izveidojuši novadu. Novadu pašvaldības nodrošina, lai novadā apvienojušos pagastos tiktu saglabāti administratīvo pakalpojumu centri.

M.Dziesma